

Remiss

Handläggare

Sofia Brockmark
Fiskeregleringsenheten
sofia.brockmark@havochvatten.se

Datum 2025-03-24

Dnr HaV 2025-000931

Enligt sändlista

Remiss om undantag att sätta ut eller flytta fisk i naturen

Hantering

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller ändringar om undantag att sätta ut eller flytta fisk i naturen.

Förslaget föreslås träda i kraft den 2025-05-01.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 2025-04-14.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i Wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Havs- och vattenmyndigheten publicerar remissvar från myndigheter, företag och organisationer på sin webbsida. Remissvar från privatpersoner publiceras inte. Du hittar mer information om hur HaV behandlar dina personuppgifter i samband med remisshanteringen på [Havs- och vattenmyndighetens webbsida](#).

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Sofia Brockmark, tel. 010-698 6581 eller sofia.brockmark@havochvatten.se.

Denna remiss har beslutats av avdelningschefen Mats Svensson efter föredragning av enhetschefen Inger Dahlgren. I den slutliga handläggningen av ärendet har även utredaren Sofia Brockmark och verksjuristen Catarina Pernheim medverkat.

Mats Svensson

Inger Dahlgren

Bakgrund och syfte

Utsättning av fisk, inklusive vattenlevande kräft- och blötdjur (benämns som *fisk* enligt fiskelagstiftningen) i naturen sker framförallt i syfte att skapa nya fiskemöjligheter, för att återskapa eller bevara naturliga bestånd. Länsstyrelserna prövar ansökningar om tillstånd att sätta ut fisk i havet och sötvattensområdena. Detta görs med stöd av förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (fiskeförordningen) samt Havs- och vattenmyndighetens kompletterande föreskrifter (2021:7) om att sätta ut eller flytta fisk i naturen. Föreskrifterna syftar till att förebygga och minimera riskerna för spridning av dels smittsamma sjukdomar, dels arter och stammar som inte är lämpliga med hänsyn till det mottagande vattenområdet. För kompensationsutsättningar villkorade i domar, eller motsvarande, tillståndsprövas endast de villkor som behövs för att förebygga spridning av smittsamma sjukdomar.

Det finns möjlighet att ge undantag från föreskrifterna i enskilda fall, om det behövs för något vetenskapligt ändamål eller om det annars finns särskilda skäl. Enligt de nuvarande föreskrifterna är det endast Havs- och vattenmyndigheten som kan bevilja sådana undantag. Tidigare hade länsstyrelserna huvudansvaret för dessa prövningar, men denna möjlighet att ge undantag togs bort vid den senaste ändringen av föreskrifterna 2021. Samtidigt inskränktes möjligheterna att ge dispens och det finns i dagsläget ett antal bestämmelser från vilka det inte längre går att ge undantag från, men där det alltså tidigare fanns en sådan möjlighet.

Havs- och vattenmyndigheten föreslår nu att länsstyrelsen åter ska få möjlighet att ge undantag från föreskrifterna och att föreskrifterna i stort återgår att omfatta samtliga bestämmelser i enlighet med vad som gällde före 2021. Det bör dock inte vara möjligt att meddela undantag från föreskrifterna för de invasiva främmande arter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter (10 §). Vidare bör det fortsatt inte vara möjligt för länsstyrelsen att ge undantag från föreskrifterna i den del de gäller utsättningsförbudet för flyttning av fisk från havet nedanför det första definitiva vandringshindret för lax och havsöring till uppströmsliggande sötvattensområden (4 § p. 4). Här är förslaget att Havs- och vattenmyndigheten ska vara ansvarig för dessa prövningar eftersom sådana prövningar ska göras med hänsyn till EU:s förordning (2016/429) om överförbara djursjukdomar och de nationella åtgärder för vissa sjukdomar som omfattas av EU-kommissionens genomförandebeslut (2021/260) samt med hänsyn till EU-kommissionens genomförandebeslut (2025/403) om ändring av bilagorna till genomförandebeslutet (EU) 2021/260. Också undantag från bestämmelsen om ål (7 §) bör prövas av Havs- och vattenmyndigheten eftersom besluten även här i hög grad behöver tas med hänsyn till EU-lagstiftningen.

Mot denna bakgrund föreslår Havs- och vattenmyndigheten att det inte ska vara möjligt att beviljas undantag från 10 § och att det ska vara länsstyrelsen som prövar undantag från bestämmelserna i föreskrifterna, utom i de fall prövningarna avser bestämmelserna i 4 §, p. 1, 3, 4 och 5, samt 7 och 11 §§. I de sistnämnda fallen ska det vara Havs- och vattenmyndigheten som prövar om det finns skäl att bevilja undantag. Detta prövningsansvar motsvarar i stort myndigheternas tidigare ansvarsfördelning, innan ändringen 2021.

De föreslagna ändringarna bedöms underlätta myndigheternas hantering och korta ner handläggningstiderna.

Havs- och vattenmyndighetens föreslagna föreskriftsändringar med motivering

Föreskrifter som berörs

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2021:7) om att sätta ut eller flytta fisk i naturen.

Bemyndigande

2 kap. 18 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen och 6 b § förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m.

Ikraftträdande

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 2025-05-01.

13 §

Dispens

<i>Nuvarande lydelse:</i>	<i>Föreslagen lydelse:</i>
<p>Om det behövs för något vetenskapligt ändamål eller om det finns särskilda skäl <i>kan Havs- och vattenmyndigheten medge undantag från bestämmelserna i 4 § 1, 3 och 5 samt 5, 6, 8, 9 och 11 §§</i>. Ansökan ska i sådant fall lämnas in till länsstyrelsen, som med eget yttrande överlämnar ärendet till Havs- och vattenmyndigheten.</p>	<p>Om det behövs för något vetenskapligt ändamål eller om det finns <i>andra</i> särskilda skäl <i>får länsstyrelsen i enskilda fall medge undantag från dessa föreskrifter.</i></p> <p><i>Trots första stycket får undantag inte medges från 10 § och undantag från 4 § 1, 3, 4 och 5 samt 7 § och 11 § ska prövas av Havs- och vattenmyndigheten.</i> Ansökan ska i sådant fall lämnas in till länsstyrelsen, som med eget yttrande överlämnar ärendet till Havs- och vattenmyndigheten.</p>

Motivering

Enligt nuvarande föreskrifter prövas frågor om undantag från bestämmelserna i 4 § första, tredje och femte punkten samt 5, 6, 8, 9 och 11 §§ av Havs- och vattenmyndigheten. Havs- och vattenmyndigheten föreslår nu att länsstyrelsen ska få pröva om det i enskilda fall finns särskilda skäl att medge undantag från föreskrifterna. Dock ska det inte gå att meddela undantag från 10 § (utsättning av invasiva arter) och Havs- och vattenmyndigheten ska fortsatt vara den myndighet som ska pröva ansökningar om undantag gällande förbud mot utsättning i 4 § punkterna 1 (främmande arter eller stammar), 3 (vattenområden med odling av arter eller stammar av nationellt intresse eller som annars är av betydelse för vattenbruket), 4 (flyttning av fisk från havet med angränsande sötvattensområden nedanför det första definitiva vandringshindret för lax och havsöring till övriga sötvattensområden) och 5 (kräftdjur som används som fisknärlingsorganism och naturligt fisktomma vatten). Havs- och vattenmyndigheten ska också vara den myndighet

som pröva undantag från bestämmelserna om utsättning av ål enligt 7 § och möjligheten att i vissa fall inte klippa bort fettfenan enligt 11 §.

Förslaget motsvara i stort den ansvarsfördelning avseende beslut om undantag som gällde mellan länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten innan föreskriftsändringarna 2021. Gällande ansökningar som Havs- och vattenmyndigheten ska pröva, ska dessa även fortsättningsvis lämnas in till länsstyrelsen, som med eget yttrande överlämnar ärendet till Havs- och vattenmyndigheten.

Bilagor:

Bilaga 1: Konsekvensutredning

Bilaga 2: Sändlista

Mottagarens referens: HaV 2025-000931
Sofia Brockmark
Fiskeregleringsenheten
Havs- och vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Svar på "Remiss om undantag att sätta ut eller flytta fisk i naturen"

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har anmodats inkomma med synpunkter på ovan rubricerade remiss. SVA har inte något att anföra med anledning av remissen.

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) föreslår ändring av 13§ "Dispens" i myndighetens föreskrifter HVFMS 2021:7 om att sätta ut eller flytta fisk i naturen. Ändringen innebär att ansvaret för att bevilja undantag från föreskrifterna flyttas från HaV till länsstyrelsen, förutom avseende vissa paragrafer där ansvaret fortsatt ska ligga på HaV. Detta gäller 10§ om invasiva främmande arter omfattade i (EU) 1143/2014, 4§ om hänsyn till vattenområdets särart (punkterna 1, 3, 4 och 5), 7§ om ål samt 11§ om undantag från fettfeneklippning. Detta är i stort en återgång till hur prövningar om undantag från föreskrifterna om utsättning eller flytt av fisk hanterades innan HVFMS 2021:7 trädde i kraft.

Specifika synpunkter

SVA instämmer i HaV:s bedömning att ärendehanteringens sannolikt kan snabbas på om besluten fattas på länsstyrelsenivå istället för att behöva gå till den centrala myndigheten (HaV) vid varje enskilt tillfälle.

SVA välkomnar att HaV inte ger länsstyrelserna möjlighet att ge undantag avseende 4§1 och 3-5, 7§ eller 11§, då dessa beslut bör tas på nationell nivå.